

Karaman, N. (2024). Sağlık çalışanlarına şiddet haberlerinin çerçeveleme yaklaşımı ile incelenmesi,

Kritik İletişim Çalışmaları Dergisi, 6(1), 263-284.

SAĞLIK ÇALIŞANLARINA ŞİDDET HABERLERİNİN ÇERÇEVELEME YAKLAŞIMI İLE İNCELENMESİ

Analysis In The News Of Violence Against Healthcare Employees With Framing Approach

Nazife KARAMAN^a

Doi: 10.53281/kritik.1486774

^aDoktora Öğrencisi, Selçuk Üniversitesi, Halkla İlişkiler ve Tanıtım, 0000-0001-7733-8729

MAKALE BİLGİLERİ

Makale:

Gönderim Tarihi : 20.05.2024

Ön Değerlendirme 22.05.2024

Kabul Tarihi : 27.06.2024

Anahtar Kelimeler:

Sağlıkta Şiddet, Sağlık Çalışanına Şiddet, Medya ve Şiddet

Key Words:

Violence in Healthcare, Violence against Healthcare Professionals, Media and Violence.

ÖZET

Çalışmada sağlık çalışanlarının maruz kaldığı şiddetin medya tarafından sunum biçimi çerçeveleme yöntemi ile ele alınmaktadır. Çalışmanın amacı, medyada şiddetin görsel ve içerik olarak sunumunu ortaya koymak; sağlık profesyonellerinin maruz kaldığı şiddetin sunum biçimini çerçeveleme yaklaşımı ile açıklamaktır. Medyada şiddetin görsel ve içerik olarak sunumunu, şiddetin medyada sunumu için kullanılan söylem dilini ve haberin nasıl çerçvelendiğini ortaya çıkarmak çalışmanın bir diğer amacıdır. Medyadaki şiddet haberlerinin, olaylarının ve görüntülerinin nasıl işlenerek topluma yansıtıldığı çalışmanın önemini ortaya koymaktadır. Çalışmanın birinci bölümünde şiddet kavramı üzerinde açıklanmış; şiddet türleri, medya ve şiddet ilişkisi incelenmiştir. İkinci bölümünde çerçeveleme kavramının ortaya çıkışı ve çerçeveleme teknikleri ile ilgili açıklamalar yapılmıştır. Çalışmanın yöntemi hakkında detaylı bilgiler üçüncü bölümünde yer almaktadır. Dördüncü bölümde internet haber siteleri taranarak sağlık çalışanlarına yönelik şiddet haberlerinin analizi yapılmıştır. 2020 yılı içinde, 12 farklı internet haber sitesinde yer alan toplam 130 sağlık çalışanına şiddet haberi incelenmiştir. İçerik analizi yöntemi ile veriler SPSS 22 programına girilerek veri analizi gerçekleştirilmiştir. Şiddet, haber çerçeveleri ile öne çıkarılmakta ve normalleştirilmektedir. Haber çerçevelerinin olay ve şiddet odaklı çerçevesi yerine şiddeti önleyici öne çıkarmalar yaparak yeniden düzenlenmesi topluma daha olumlu yansıtacaktır.

ABSTRACT

In the study, the way in which the violence that healthcare workers are exposed to is presented by the media is discussed through the framing method. The aim of the study is to reveal the visual and content presentation of violence in the media; The aim is to explain the presentation of violence that health professionals are exposed to with a framing approach. Another aim of the study is to reveal the visual and content presentation of violence in the media, the discourse language used to present violence in the media, and how the news is framed. How the news, events and images of violence in the media are processed and reflected on society reveals the importance of the study. In the first part of the study, the concept of violence is explained; Types of violence, media and violence relationship were examined. In the second part, explanations are made about the emergence of the concept of framing and framing techniques. Detailed information about the method of the study is included in the third section. In the fourth section, internet news sites were scanned and news about violence against healthcare workers was analyzed. In 2020, a total of 130 news about violence against healthcare workers on 12 different internet news sites were examined. Data analysis was carried out by entering the data into the SPSS 22 program using the content analysis method. Violence is highlighted and normalized through news frames. Reorganizing the news frames by highlighting violence prevention instead of event and violence-oriented frames will reflect more positively on society.

GİRİŞ

Dünyanın giderek küresel hale gelişinde iletişim alanında teknolojik gelişmelerin ve medyanın işlevlerindeki değişmelerin büyük bir etkisi olduğu açıktır. Hızla gelişen teknoloji birçok yeniliği beraberinde getirirken dezavantajlı yönleri de ortaya çıkmaktadır. Medyanın bugün özellikle sosyal medya hareketliliğinin dışında kalamayan bir yeni küresel yapı meydana gelmiştir. Bireylerin bu dijital dünyanın dışında yaşaması olanaksızlaşırken, bu dünyanın içinden çıkamayan bireylerde de yeni bağımlılıklar ve yeni hastalıklar meydana gelmiştir. Bu etkileşimden psikolojik anlamda uzak kalmak mümkün olmadığından bireylerde davranış bozuklukları oluşmaktadır.

Sınırları ortadan kaldıran internet sayesinde her şeye kolayca ulaşabilen insanoğlu sanal dünyanın etkisi altında yaşamaktadır. Medyada görünen karakterlerin, olayların, haberlerin yansıması gerçek yaşamda daha acı sonuçlar doğurmaktadır. Medyadaki şiddet haberlerinin, olaylarının ve görüntülerinin nasıl işlenerek topluma yansıtıldığı ve toplumun bundan nasıl etkilendiğini dikkate alan bir çalışmadır.

Medyanın şiddeti gösteren biçimi ve giderek arttığı ileri sürülen şiddet içeriklerinin toplumda şiddeti körüklediği varsayılmaktadır. Son yıllarda medyada meydana gelen hızlı değişim ve gelişmeler, gerçek veya gerçek olmayan şiddet mesajlarının da sıklığını arttırmıştır. Özellikle dijital medyadaki gelişmeler, mesajların alıcıya daha hızlı iletilmesini kolaylaştırmıştır. Şiddet görüntülerinin izlenmesi saldırganlık eğilimini arttırmaktadır ve bireyleri şiddete yöneltebilmektedir. Medyada yer alan şiddet içerikli haberler ve olaylar, şiddeti ve şiddetin kurbanı olmayı meşrulaştırmaktadır. Bu meşrulaştırma ile bilinç değiştirilmektedir (Oskay, 1982, s. 281).

Genellikle hasta yakınları tarafından sağlık çalışanlarına uygulanan şiddet haberi sunulurken şiddeti olumsuz bir davranış olarak verse de hasta yakınları mağdur ve haklı olarak yansıtılırken şiddeti de meşrulaştırmaktadır. Diğer şiddet türlerinde ve uygulandığı alanlarda gösterildiğinden farklı olarak şiddetin meşrulaştırılmasında çerçevesizliği önemli olmaktadır. Şiddetin doğuracağı sonuçların ihmal edilmesi izleyici üzerinde yıkıcı bir kodlama süreci oluşturmaktadır. Bu süreç sonunda izleyiciler şiddete karşı duyarsız hale gelmekte ve problem çözmede saldırganlık ve şiddete başvururlar. İzleyicilere şiddet içerikli davranış ve tutumlar kodlanmakta, kişisel tüm durumlarda çözüm olarak şiddet en kolay yöntem olarak uygulanmaktadır (Duğan, 2015, s. 281).

Medyada şiddet sunumunun yaygınlaşmasındaki rolünün yanı sıra, medyanın bu sorunun bir parçası olduğunun kabulü ile birlikte çözümün de bir parçası olduğu kabul edilmektedir. Buradan hareketle medyanın, şiddetin önlenmesindeki rolü ve etkileri de tartışılmaya başlanmıştır. Bundan sonraki şiddeti önlemeye yönelik birçok çalışma ve yasal düzenlemelerde medyaya vurgu yapılmaktadır. Medyanın, şiddetin yaygınlaşmasındaki rolü ve şiddetin önlenmesinde üzerine düşen sorumluluk ve görevler olarak önemi ortaya koyulmaktadır (Tuncel, 2012, s. 24).

1. Medya ve Şiddet

Medya, bilgi edinme, haberdar olma gibi en temel işlevleri yanında giderek artan oranda eğlence amaçlı da kullanılabilir. Değişen ve dönüşen medya, denetimden bağımsız hale geldikçe aykırı davranışların eğlenceli biçimde sunumunu takipçi toplama ve daha fazla kişiyle iletişim kurma motivasyonlu sunumu sonucunu ortaya çıkarmıştır. Yeni medya, mobilize yapısı nedeniyle bilginin yayılımını kolaylaştırmış, zaman ve mekân bağımsızlığına imkân sağlamıştır. Ucuz, kolay erişim ve zahmetsiz gibi özelliklere sahip yeni medya araçlarının dijitalleşmesi ile birlikte görsel içeriklerin istenildiği gibi değiştirilmesi mümkün olmuştur. Dolayısıyla gelişen teknolojinin de en etkin kullanıcıları yine medya şirketleri olmuştur. Görseller yeniden kurgulanıp medyanın istediği gibi bir malzeme olarak sunulmaktadır. Görseller üzerine odaklanan medya şirketleri, hedef kitleye daha çekici ürünler sunabilmek adına içeriği diledikleri gibi manipüle etmektedirler (Kurşun, 2017, s. 49-50).

Toplumsal alanda şiddetin engellenmesi noktasında, medyanın bireyler üzerinde yarattığı olumsuz etkiler nedeniyle toplumların çaresiz kaldığını ifade etmektedir. Görsel medyada özellikle televizyonun şiddet toplumu yaratmakta en etkili araç olduğu vurgulanmaktadır. Medyada şiddet, bireysel etkilenmelerden başlayarak toplumun yapısına ve değerlerine kadar ulaşacak seviyede geniş etkiye sahiptir (Kocadaş ve ark., 2010, s. 113). Zaman ve mekân kısıtlamasını ortadan kaldıran teknoloji geniş kitlelere erişme noktasında her alanda etkili olduğu gibi şiddet konusunda da çok etkilidir. Toplumsal örgütlenmeler ve yönetimlerde de günümüz teknolojisinden faydalanılmaktadır (Ayan, 2010, s. 65). Hızla gelişen bu teknoloji ağı şiddet ile birleşince yeni bir kavram olarak dijital şiddeti doğurmuştur. Dijital şiddet ağırlıklı olarak, sosyal medya üzerinden kadınlara yönelik psikolojik, cinsel ve ekonomik saldırılar şeklinde uygulanmaktadır. Günümüzde çok fazla internete ve sosyal ağlara erişim, bu ağlarda yorum ve paylaşım yapabilmesi, yorum ve paylaşımları yaparken isim ve cinsiyetini saklayabilmesi veya takma isim kullanabilmesi gibi pek çok özellik internet ortamının kadınlar için adeta bir şiddet aracına dönüştüğünü göstermektedir (Seçgin ve Selçuk, 2023, s. 207).

Şiddet çeşitli disiplinler tarafından farklı biçimlerde sınıflandırılmaktadır. Bazı kaynaklar şiddeti doğrudan ve dolaylı olarak kategorize ederken, bazı araştırmalar bilinçli ve bilinçsiz uygulanan şiddet

türleri üzerine yapılmıştır. Şiddet türleri ve kişilik özellikleri ilişkisi üzerine yazdığı makalesinde, farklı şiddet türlerinin farklı kişiliklerin oluşumuna neden olduğunu bulgulamıştır. Şiddet türlerinden fiziksel saldırganlık, sözel saldırganlık, öfke ve dolaylı saldırganlık arttığı zaman düşmanlık özelliğinin de arttığı ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda kişilik özelliklerinden pozitif olan davranışların negatif davranışlara dönüştüğü görülmektedir (Yöyen (2017, s. 45).

İnsanın doğal bir eğilimi olmakla birlikte öğrenilebilir olan şiddeti, çevresine de yansıtması farklı biçimlerdedir. Kişinin iç dünyasında var olan, hem yapıcı hem yıkıcı niteliklere sahip bir olgu olan şiddeti bu iki temel başlıkta incelemek mümkündür (Kurşun, 2017, s. 12). Ancak şiddetin anlaşılmasında sadece en temel sınıflandırılmasından hareket etmek yeterli değildir. Şiddet uygulanış biçiminden toplumsal bakış, sosyolojik boyuttan psikolojik düzeye geniş bir çerçevede kategorize edilmektedir. Bireysel ve toplumsal açıdan incelendiğinde ise şiddet olgusu, karmaşık bir yapı ortaya koymaktadır. Bu nedenle şiddet olgusunu tanımlamak ve ortaya çıkarmak da kolay olmamaktadır. Uygulanan şiddet tipine göre şiddet; fiziksel şiddet, sözel şiddet, psikolojik şiddet, ekonomik şiddet, cinsel şiddet ve siyasal şiddet olarak sınıflandırılmaktadır (Duğan, 2015, s. 17). Kendini çok farklı biçimlerde gösterebilen şiddet olgusu, günümüzde gerek bireysel ve gerekse toplumsal boyutta oldukça sık karşılaşılan bir olgudur. Bireysel olarak kişinin istediğini yaptırma çabası şiddet yoluyla; baskı, eziyet, korkutma, sindirme, öldürme, cezalandırma her toplumda derece derece fakat sürekli bir biçimde günlük yaşamda rastlanan olaylar haline gelmektedir (Kocacık, 2001, s. 1).

Medyanın insanlar ve toplum davranışları üzerinde ne kadar etkili bir güce sahip olduğu bilinmektedir. Tartışılmakta olan konu, medyanın şiddeti nasıl yönlendirdiğidir. Medyanın aslında toplumda var olmayan bir şeyi gösterdiğini söylemek doğru değildir. Medya toplumda var olanı yansıtır. Ancak bunu yansıtırken kendi yöntemlerini kullanmaktadır. Şiddeti izleyiciye sunarken de kendi yöntemleri ile aslında toplumda var olanı kendi şekillendirmesiyle sunmaktadır. Medyanın gözünde içinde şiddet olmayan haber, haber niteliğinde değildir. Medyada şiddet üzerine yapılan araştırmalarda şiddetin en fazla televizyonlarda yer aldığı görülmektedir. (Palabıyıkoglu, 1997, s. 123). Medyadaki şiddet, yeni medya araçları ile yoğun olarak sunulsa da en belirgin olarak haberler, dizi ve sinema filmleri, reality şovlar ve reklamlar aracılığıyla sunulduğu söylenebilir. Bu sunumda kullanılan çerçeveler, medya etkisinin sıradanlaşmasına ve şiddet içeriklerinin içselleştirilmesine neden olmaktadır. Bu nedenle, şiddet unsurlarının sunumunda kullanılan çerçevelere ilişkin bir tartışmanın da çalışma kapsamında yürütülmesi gerekmektedir.

2. Çerçeveleme Yaklaşımı

Çerçeveleme yaklaşımı, sosyal bilimlerin her alanında görülmesine rağmen teorik genel bir tanımı bulunmamaktadır. Daha çok haber metinlerinde kullanılan çerçeveleme; öne çıkarma, yorumlama, seçme, vurgulama ve dışta bırakma teknikleri ile bir anlatımın gücünü artırabilir, ifadeye farklılık kazandırabilir. Entman çerçeveleme için “*dağınık bir kavramsallaştırma*” der ve bir gerçeklik algılanışının belli bir sorun tanımlanmasını neden-sonuç yorumunu, ahlaki bir değerlendirmeyi veya anlatılan şeye yönelik bir muamele önerisini destekleyecek şekilde bazı yönlerini seçerek onları bir iletişimsel metinde daha etkili hale getirmek şeklinde tanımlamaktadır (Özarlan, 2007, s. 28-29). Çerçeveler, iletişimde kullanılan bazı gerçeklik unsurlarının seçilmesine karar verici bir araçtır. İzleyicinin çeşitliliğe duyarlı olduğu göz önüne alındığında, konuların da hangi yönleriyle ele alınacağı ve nasıl bir merkezi konumda tutulacağına çerçeveler yön vermektedir. Olayları aktaran kişinin inşacı perspektifi sayesinde bilinçli olarak mesajı düzenlemesi nedeniyle çerçevelemenin manipülatif yapısı olduğunu da ifade etmek yanlış olmaz (Gorp ve Vercruysse, 2012, s. 1275).

Gamson ve Modigliani medya çerçeveleri için “*yorum paketleri*” ifadesini kullanırken psikolojik açıdan değerlendiren Bateson çerçevelemeyi “*mesajlar takımı*” olarak adlandırmaktadır. Sosyoloji alanında çalışmalar yapan ve çerçeveleme yaklaşımını ilk kez kullanan sosyolog olan Goffman bu kavram için “*iyi bir yorum kalıbı*” olarak tanımlamaktadır. Goffman’ın 1974 yılında yayınladığı kitabı “*Framing Analysis*” literatürdeki en önemli kaynaktır. Çerçeveleme yaklaşımı, sosyoloji alanına kazandıran Goffman’ın ardından çerçeveleme; medya araştırmaları, sosyal hareketler ve yönetim organizasyon bilimleri ile birlikte gelişim göstermiştir. Medya çerçeveleri alanında çalışma yapan diğer araştırmacılar Gitlin ve Tuchman özellikle haber çerçeveleri üzerinde durmuşlardır. Medyanın toplumsal ideolojileri yönlendirmedeki etkisini çerçeveleme yaklaşımı ile tamamladığını, habercilerin olayları yorumlama ve aktarma sürecinde seçkinlerin ve güçlü mekanizmalarının etkisinde kaldığını açıklamaktadırlar. Bu da çerçevelemenin güç-iktidar bağlantısını işaret etmektedir (Özarlan ve Güran, 2015, s. 32-35).

Bu bağlantının kaynağı, demokratik sistemlerde bulunan medyanın iki temel işlevidir. Medyanın yasama, yürütme ve yargı güçlerini denetleme ve gözetleme özelliği ve farklı görüşlere, fikirlere yer vererek açık bir düşünce pazarı oluşturma etkileri vardır. Bu etkilerin ise medyanın tekelleşmediği serbest rekabet koşullarının sağlandığı bir ortamda kendini gösterebileceği savunulmaktadır. Medyanın, toplumsallaştırma, kültürel etkileşim, bütünleştirme ve güdüleme gibi sosyolojik alanlarda toplum üzerindeki birçok etkisi bilinmektedir. Medya, kamuoyunun düzenleyicisi ve yaratıcısı olarak kabul edildiğinde ve yukarıdaki özellikleri ile tekrar bakıldığında toplumsal davranışlara etkisi görülmektedir. Suskunluk Sarmalı Kuramı ve Gündem Belirleme Kuramı, bu noktada medya ve kamuoyu ilişkisinde

dikkat çeken kuramlardır (Yüksel, 2007, s. 575). Gündem belirleme ve suskunluk sarmalı kuramları birbirlerine paralel olarak ve birbirlerini besleyerek ilerlemektedirler. Suskunluk sarmalı arttıkça gündem belirleme de artar. Şiddet olaylarının sürekli gündemde tutulması, bu olayların önüne geçilmesinde engel oluşturmaktadır. Çalışmada gündemde tutulan şiddet olaylarının, gündem belirleme ve suskunluk sarmalı kuramlarının örneklerini görmek mümkündür.

2.1. Suskunluk Sarmalı

Kamuoyunu anlamaya ve açıklamaya yönelik olarak ortaya çıkmış ve Elisabeth Noelle-Neumann tarafından geliştirilmiş bir kuramdır. Suskunluk Sarmalı Kuramı, politikada seçim süreçlerinde seçmenin oy verme davranışı ile kamuoyunun algısını araştırmaya yönelik çalışmalarda etkili olmuştur. Sosyal bir varlık olan insanın psikolojik yapısı, tutum ve davranışları üzerinde duran bir kuramdır. Neumann'a göre bireyler kendi görüşlerini gizler ve toplumsal görüş çemberinde hareket eder, bunun sonucunda da bir suskunlar kitlesi oluşur. Bu kitlenin oluşma nedeni, bireylerin toplum tarafından dışlanma korkusudur. Kamuoyu bakış açısından bakarak birey kendi davranışlarını ona göre şekillendirir (Bulduklu ve Karaçor, 2019, s. 145).

2.2. Gündem Belirleme Kuramı

McCombs ve Shaw tarafından geliştirilen, kamuoyunda gündemi oluşturma noktasında kitle iletişim araçlarının önemine vurgu yapan bir kuramdır. Kitle iletişim araçlarında yer alacak haberlerin hangilerinin önemli hangilerinin önemsiz olduğuna karar verme ve kamuoyu tarafından hangi bilginin öğrenilip öğrenilmeyeceğine yönelik hareket edilmektedir. Kitle iletişim araçlarının salt kendi fikri ile gündem belirlenemez. Vurgu yapmak istediği haberde hedef kitlenin de kendi yaşamından bir şeyler bulması yönünde bilgilerden beslenmektedir. Toplum, medyada en çok yer alan haberin ya da olayın bilinmesi gereken en önemli haber olduğu mantığındadır. Ancak medyada hangi haberin daha çok ön plana çıkmasına karar verilmesi, medyanın yakın olduğu ideoloji ile bağlantılıdır (Temizel, 2008, s. 143).

Gündem belirleme kavramı, medyanın önem veya öncelik verdiği konuların kamunun zihninde de önemli veya öncelikli konular haline gelmesini tanımlamaktadır. Günlük hayatta bireyin yapacağı işlere yönelik yapmış olduğu öncelik sıralaması gibi toplumların da sorunlarla ilgili olarak hangisinden başlanarak çözüme kavuşturulacağına ilişkin bir öncelik sıralamasına ihtiyaçları vardır. Bireyler kendi sorunlarında öncelik sıralamalarını kendileri oluştururken, Toplumun sorunlarının hangilerinin öncelikli olduğunun sıralamasını yapmada medyanın payına nelerin düştüğünü açıklarken “gündem belirleme” kuramının en temel sorusunu oluşturur. Gündem belirleme kuramı toplumun öncelikli sorunlarını neyin ya da kimin belirlediği kadar, bu sorunların çözümü için çaba göstermesi beklenen siyasilerin de bu konularla ilgili ne kadar duyarlı davrandıklarına ilişkin başka bir gündemle ilişkilendirilebilir. Bu da

siyaset gündemini oluşturur. Gündem belirleme kuramı, medyada öne çıkan konuların kamunun zihninde de önemli olarak algılandığını ve hem medyada hem kamuoyunda önemli görülen konulara siyasilerin de duyarsız kalmayacağını açıklamaya çalışır (Yüksel, 2007, s. 578).

Medya, topluma ne düşüneceğini söylemez ancak ne hakkında nasıl düşüneceği yönünde önemli ölçüde etki etmektedir. Birbiri ile etkileşim içinde olan kamu, medya ve siyasal gündem, gündem belirlemenin temelinde yer almaktadır (Kılıç, 2015: 7-8). Çerçevesel olarak bilgiler sınıflandırılır ve anlamlı bir biçimde yorumlanarak bilginin işlenmesini sağlanmaktadır. Habercilerin ve iletişimcilerin bilgiyi izleyicilerin kafasında var olan şemaları şekillendirecek biçimde sunmaktadırlar. Özellikle haber çerçevelerinde sunulan bilgilerin verimli olmasını sağlamaktadır (Özarslan, 2007, s. 16). İletişim çerçevelerinde medya, bir konu ile ilgili olarak anlatmak istediklerini ifade vurguları, retorik yapıları ve kelime bağlamları aracılığıyla yeniden üretir. Medya, çerçevelerini oluştururken kullandığı yorumlama, seçim, vurgulama, dışta bırakma yöntemleri, bilgiyi hızlıca ve rutin bir biçimde işleyip izleyenlere etkili bir biçimde aktarmayı sağlamaktadır (Güran ve Özarslan, 2015, s. 37).

Çerçevelemenin izleyiciler üzerinde etkili olması için kullanılan bazı teknikler bu kavramı açıklamak için farklı bakış açıları da getirmektedir. Çerçeveleme teknikleri arasında öne çıkarma, yorumlama, seçme, vurgulama ve dışta bırakma yer almaktadır. Bu teknikler söylemi daha güçlü bir hale getirir, anlatıma bir ifade ve yön verir.

2.2.1. Öne Çıkarma

Çerçevelemenin ilk aşaması olan öne çıkarma, izleyicinin zihninde yer edinebilme ve değerlendirme yapabilmesi için odaklanılan bir süreçtir. Habere dair ilk bulgular için öne çıkarma sürecinin özellikle üzerinde durulur. Bu süreçte en önemli unsur kullanılan dildir. İzleyiciler üzerinde ilk etkinin bu aşamada kullanılan dil aracılığıyla olduğu görülmektedir (Akalin, 2018: 20-21).

Aslında bir konu medyada sürekli yer alıyorsa bu sadece kamusal olarak konuyu gündemde tutma değildir, bununla birlikte bu konu ile ilgili bazı değerlendirme kriterleri de ortaya çıkarmaktadır. Bu konuların medyada yer alma biçimi, haberleştirmede kullanılan ifadeler insanlar üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Yapılan bazı psikolojik öneme deneylerinde bunun üzerinde durulmaktadır. Kullanılan kelimeler ve deyimler ile ilgili etkinleştirmeler özellikle test edilmiştir. Aynı şekilde insanların davranışları üzerine de bilişsel bir bağlantı olduğu yönünde sonuçlanan deneyler yapılmıştır. Sonuç olarak psikolojik strateji ile kitle iletişimi arasında uyumsuzluklar olduğu ortaya çıkmıştır. Medyada öne çıkarılan haber sunumunda tek bir kelime veya nitelikten çok daha farklı yönlere çekebilmektedir (Özarslan, 2007, s. 14).

2.2.2. Yorumlama

Erving Goffman (1974) Çerçeve Analizi' nde, yaşam deneyimlerini anlamlandırmak için aktif bir şekilde sınıflandırma, organize etme ve yorumlamalar yapıldığını ifade etmektedir. Yorumlama, çerçeveleme yaklaşımının önemli bir yapı taşıdır. Yorum şeması tasarlanarak sunulan bilgileri bireylerin algılaması, tanımlaması ve konumlandırma yapmalarını sağlamaktadır. Yorumlama tekniği, haber medyasında çerçeve oluştururken bilgi kodlama, aktarma ve almada kullanılan bilişsel bir cihaz olarak düşünülebilir. Farklı alanlarla da bağlantılıdır. Medya kuruluşunun yakın olduğu siyasi görüşe göre, medyanın kendi yayın etiğine göre, bağlı olduğu diğer kurumların da ilgili olabileceğini planlayarak olaylar ve haberler yorumlanmaktadır. Bu nedenle çerçevelemenin yorumlama tekniği, haber söylemini oluşturma ve işleme stratejisi olarak veya söylemin kendisinin bir özelliği olarak incelenebilir. Haber söyleminin faaliyet gösterdiği alanda toplumun ortak inançları bulunmaktadır. İzleyiciler, medyadan gelen haber sunumlarının aktif yorumlayıcıları oldukları için bu inançlar sayesinde geleneksel bir bilgi olarak kabul ederler. Medya içeriklerinin anlaşılmasız doğasına rağmen, toplumun çoğunluğu tarafından sağduyu veya geleneksel bilgi olarak kabul edilir (Pan ve Kosicki, 1993, s. 56).

Çerçevelemede yorumlamalar hedef kitlenin kültürel yapısına, inanç sistemine, değer ve yargılarına göre farklılıklar göstermektedir. Farklı kültürdeki toplumlar kendilerine sunulanlara karşı farklı görüşlere sahiptir. Burada önemli olan haberi yeniden yorumlayanın daha bilinçli ve güncel aktif değerlere hâkim olmasıdır. Yazarlar bir mesajı çerçevelediğinde, değerler, kalıplar ve paylaşılan anlatılar bir hikâye içinde içerisinde bir ortak zemine oturtulmaktadır. Bir iletinin yorumunda sözcük dağarcığı, tanımlamalar, bağlantılar ve anlam bütünlüğü mesajı işlevsel olarak hazırlar. Haber ya da olay iletildiğinde bireylere gerçekliğin algılanabileceği yeni bir bakış açısı da sunar. Çerçevelerin genellikle bireylerin zihinlerinin ötesinde olduğu düşünülmektedir. (Gorp ve Vercruysse, 2012, s. 1275).

2.2.3. Seçme

Bilişsel paradigmada yer alan çerçeveler bireyin zihin şemasında anlamsal ilişkilendirmeler oluşturur. Kodlanan metinler kısa bir süre için de olsa bireydeki şemaların güncellenmesini sağlar ve ilk bilincine yerleşmeye başlar. Haber seçimi rutini genellikle hegemonik siyasi ve ekonomik seçkinlerin kanalına uygun düzenlenen bir süreçtir (D'Angelo, 2002, s. 875-876). Çerçevelerin, gerçekliği toplumsal yapı içinde tutarlı ve öngörülebilir bir anlatım olduğu gerçektir. Özellikle haber çerçevelerinde, olaylara, problemlere, konulara bağlantılı bilgiler vererek düzenli bir ifade ile yeniden tutarlı bir anlatım üretirler. Bu tutarlı anlatımı ortaya koyarken hem medya hem izleyiciler birbirinden kopuk bir bilgi yerine daha net haberlere ulaşmaktadırlar. Günlük hayatta meydana gelen birçok haber veya olay olabilir ancak bunu tümüyle medyada görmek mümkün değildir. Burada çerçeveleme kavramının bir parçası olan seçme

yöntemiyle hangi olayın nasıl bir hikâye içinde aktaracağı belirlenir. Habercilik sektöründe bu seçim editörler tarafından belirlenir ve haberlerin yeniden oluşturulmasında çerçevelemenin diğer teknikleri ile harmanlayıp yeni bir sunum oluştururlar. Bazı günlük olaylar, sadece meydana geldiği günü değil ilerleyen günleri de etkileyecek bir olay olabilir (küresel salgın hastalıklar, suikastlar vb.) bu durumda daha önce yaşanmış bu tarz olayların çerçevelerinin örneklerinden faydalanılır. Medya, sunumunda hâkim kültürel anlamları ileten çerçeveler dahilinde sözcükleri, kullanılacak diğer materyalleri, fotoğraf veya görüntüleri seçerek bu verileri anlamlandırarak haber hikayesini oluşturmaktadır (Özarslan, 2007: 85-86).

2.2.4. Vurgulama

Çerçevelerin bir konu hakkında belirginliği, insanların o konu hakkında nasıl fikirlere sahip olduğu ile bağlantılıdır. Bireyler ilk olarak karşılaştığı ana tema ile kendi zihninde bir örnekleme karşılaştırır. Bir konu hakkındaki düşünceleri çerçevelerin erişilebilirliğinden etkilenir. Scheufele bu bağlamda en kolay ulaşılabılır olan çerçevelerin, bellekten en kolay çıkarılabilen çerçeveler olduğunu ifade etmektedir. Algılanan veri, önemli olmasının aksine, daha bilinçli bir şekilde işleme sürecinin sonucudur (Scheufele, 1999: 116).

Çerçevelerin temelinde olaylara anlam vermek ve konunun ana temasını devam ettirebilmek için vurgulanan merkezi bir fikir veya yine çerçevenin kendisi bulunmaktadır. Bir olay veya haberin bazı unsurlarına diğerlerinden daha çok vurgu yapılması çerçevenin işlevini ortaya koymakta ve olayı anlaşılır hale getirmektedir (Erdoğan, 2008, s. 38)

2.2.5. Dışta Bırakma

Entman, haberler üzerinden yaptığı değerlendirmelerde; çerçevelerin, belirli anahtar kelimelerin, ifadelerinin, basmakalıp imgelerin, bilgi kaynaklarının veya yargının şekilsel olarak güçlendirilmesini sağlayan cümlelerin varlığı ya da yokluğu ile incelenebileceğini ve tanımlanabileceğini söylemektedir (Vreese, 2005, s. 54).

Her haber veya olayın bir çerçeve ile sunulması gerekmektedir. Haberin çerçevelenme sürecinde ise olayın bağlam ve sınırının belirlenmesi için bazı yönleri seçilip öne çıkarılırken bazı yönleri görmezden gelinerek dışarda bırakılmaktadır. Öne çıkarılan, vurgulanan noktalar insanların dikkatini o yöne çeker, dışarda bırakılan yönler ise olayın dışta kalan yönlerinin yok sayılmasını sağlamaktadır. Çerçevelemede, içerikte öne çıkarılan özelliklerin etkili olduğu gibi dışarda bırakılan özellikler de izleyenler üzerinde etkili olmaktadır. İnsanlar çerçeveler aracılığı ile sorunları fark eder, değerlendirme yapar ve anlamaya çalışırlar. İzleyicilerin algısını, olaylara bakış açısını şekillendirmeye yönelik uygulanan çerçeveler, farklı hedef kitle üzerinde ortak etkiye sahiptir (Akmeşe, 2020, s. 41). Dolayısıyla

medya gündem belirleme gücü ile kamuoyu oluşturmada ve yönlendirmede güçlü bir şekilde kullanılmaktadır. Gündeme getirilen haberlerin önemine göre ayırım yapılır ve önemli olduğu düşünülen haberler kamuoyunun gündemine getirilir. İnsanların fikirlerine ve düşüncelerine yön vermede çerçevelemenin teknikleri bu şekilde etkin bir şekilde kullanılmaktadır (Kılıç, 2015, s. 39).

Tuchman (1978) medya ve haber çerçevelerinin, anlamsız olayların fark edilebilir olması, dikkat çekebilir bir olay haline gelmesi için kullanıldığını belirtmektedir. Haber çerçevesini, günlük gerçekliği organize ettiğinden ve gündelik gerçekliğin bir parçası olduğu için haberin en önemli özelliği olarak görmektedir. Gamson ve Modigliani (1987) kavramsal olarak medya çerçevelerini, gelişmekte olan bir olay şeridi dahilinde anlam sağlayan merkezi bir düzenleme veya bir hikâye çizgisi oluşturma şeklinde tanımlarlar. Entman'a (1993) göre medyanın izleyicilere olayları yorumlama noktasında nasıl bir sunum hazırladığı önemlidir. Çerçeveleme, algılanan gerçekliğin bazı yönlerini seçerek, metinde nedensel yorumu ve ahlâki değerlendirmeyi aktarmaktadır. Bu aktarım ile izleyicinin bu haberleri nasıl algıladıkları hakkında sistematik olarak etkisi vurgulanmaktadır (Scheufele, 1999, s. 106-107).

Medya çerçeveleri incelemelerinde, haber metinlerinin sözdizimsel, senaryo, tematik ve retorik olmak üzere dört yapısal boyuttan oluştuğu aktarılmaktadır. Haber çerçevelerinin yalnızca süreçteki bu dört madde ile değil, aynı zamanda bu haberlerin sunulduğu sosyal ve kültürel bağlamları içeren çok daha geniş bir haber söylemi çerçevesiyle mantıksal olarak tutarlı olması gerekmektedir. Bu nedenle, çerçeveleme analizi, haber metninin analizini, çerçeve kavramının sosyolojik ve bilişsel kodlarıyla teorik bir çerçeveye yerleştirmektedir. Geleneksel içerik analizi yaklaşımındaki bazı gerçekçi olmayan varsayımlardan kaçınır. Siyasal iletişim, haber metinleri, haberin üretimi, dinleyicinin zihninde yer edinme ve içerik analizleri gibi çalışmalar bilgisayar teknolojisinin uygulamaları kullanılarak çerçevelenebilir (Pan ve Kosicki, 1993, s. 69).

İzleyici çerçeveleri, medyanın sunduğu çerçevelenmiş olay ile bireyin kendi bilgisi, inancı, değerleri ve siyasi görüşünün harmanlanmasıyla meydana gelmektedir. Entman'a (1993) göre izleyici çerçeveleri; kişinin bilgiyi işleyiş biçimlerini yönlendirebilen zihinde birikmiş fikirlere sahiptir. İzleyicilerin kendi çerçevesi, medyanın ona sunduğu çerçevelenmiş haber ile bazen aynı yönde bazen de zıt yönde olabilmektedir. İzleyici çerçeveleri hem bireyin kendi bilişsel temsili hem de kamusal söylem temsili olduğu için izleyici çerçeveleri farklı şekillerde ortaya çıkabilir. İzleyici, haberin asıl konusuna göre veya haberin öyküsüne göre hazırlanmış haber içerikleri hakkında kendi bakış açısına göre çözümleme yapar. Bu çözümleme süreci, kendi kişisel fikirleri ile veya mensubu olduğu grubun bakış açısına göre değişiklik göstermektedir (Özarlan, 2007, s. 57).

Haber çerçevelerinde, aslında verilmek istenilen olay haber öyküsü ile izleyiciye sunulan perspektifleri kısıtlanmaktadır. Bunun yanı sıra izleyicinin dikkati de yönlendirilmektedir. Haber hikayesinin anlamı belli kurallar ve fonksiyonel ilişkiler çerçevesinde oluşturulur. Söylemin yapısı itibariyle haber hikayesinde amaçlanan ve kavranan tema aynı yönde olmayabilir. Haber üretilirken, haberde ele alınan konu farklı yönlerine belli sınırlar içerisinde vurgu yapılarak yeniden düzenlenmektedir. Bu yeniden üretme çeşitliliği habercinin kişisel yeteneğine bağlı iken günümüzde ticari amaçlar doğrultusunda sunulmaktadır. Ticari kaygılarla üretilen haberlerde haberin ne olduğundan ziyade nasıl sunulduğu ön plandadır. Dolayısıyla bu haberlerin kurgulanma sürecini araştırırken çerçeveleme yaklaşımından güç alınmaktadır (Atabek ve Uztuğ, 1998: 98-99). Haber çerçeveleri hakkında daha önce yapılan araştırmalara bakıldığında iki şekilde incelendikleri görülmektedir. Biçimsel (konuya ilişkin) çerçeveler ve tür (içeriğe ilişkin) çerçevelerdir. Biçimsel çerçeveler sadece belli konular ve olayların ele alındığı çerçevelerdir. Tür çerçeveleri ise daha geniş konuları ele alır ve kültürel açılardan yorumlamalar yapabilir (Özarslan, 2007, s. 59).

2.3.1. Biçimsel (Konuya İlişkin) Çerçeveler

Medya çerçeveleri ile bireysel çerçeveler arasındaki bağlantılar üzerine yapılan araştırmalarda görülmüştür ki; izleyiciler gibi haberciler de diğer habercilerin yaptığı çerçevelere dikkat etmektedirler. Rhodebeck (1998), çerçeveleme sürecinin elitlerden, çıkar gruplarından veya kitle iletişim araçlarından oluşan basamaklarında bir süreç olarak kavramsallaşmış olmasına rağmen, çerçevede yukarıdan aşağıya sistematik bir tasvirin ihmal edildiği bir karşılıklık olduğunu savunmaktadır. Fishman (1977) ise haber medyasında çerçeveler kavramında temalar ifadesini kullanır ve izleyicilerle aynı şekilde gazetecilerin haber medyası tarafından belirlenen çerçevelere duyarlı olduklarını ileri sürmektedir. Iyengar (1991) çalışmasında medya çerçeveleri ile bireysel düzeydeki sonuçlar arasında doğrudan bir bağlantı olduğunu varsaymaktadır ve olayların epizodik ve tematik olmak üzere medya çerçevelemelerini iki başlıkta incelemektedir (Scheufele, 1999, s. 117).

Kelime anlamı olarak epizot hikâye, roman, destan içerisinde geçen olaydır. Aynı zamanda Yunan tiyatro oyunlarında da bölüm ve perde anlamı taşımaktadır. Aynı anlamı ile medya çerçevelerinde de haber sunumunda tek bir olay veya örnek üzerinde durulmaktadır. Olaylar farklı haber çerçevesi türlerini sentezlemek için daha genel bir tipoloji veya ayırım ile oluşturulur. Bazı çerçeveler yalnızca belirli konular veya olaylarla ilgilidir. Bunlar konuya ilişkin çerçeveler dâhilindedir ve soruna yönelik çizgide çerçevenir. Haber söylemlerinde daha çok epizodik çerçevelerin görüldüğü, olayları ve insanları öne çıkarmak için konuları kendi geniş bağlamlarından ayrıldığı görülmektedir. Konuya ilişkin çerçevelemede bahsedilen sorun ve çözümü noktasında tek bir kişi mesul tutulurken tematik çerçevede sorundan sorumlu olan toplumdur (Özarslan, 2007, s. 60).

2.3.2. Tür (İçeriğe İlişkin) Çerçeveler

Biçimsel (konuya ilişkin) çerçeveler tek bir olay üzerinde durur ve bağlantılı olduğu unsurlara değinerek bir haber oluşturulur. Biçimsel çerçevelerden farklı olarak tür (içeriğe ilişkin) çerçeveleri daha kapsamlı konuları içerir, konuyla bağlantılı farklı noktaları ile ve kültürel açılardan yorumlamalar yapmaktadır.

D'Angelo'nun 2002 yılında yayımlanan "*News Framing as a Multiparadigmatic Research Program: A Response to Entman*" başlıklı makalesinde çerçevelemenin dört sert çekirdeğinden bahsedilir ve Entman'ın çerçevelerin iletişim sürecinde de; iletişimci, metin, alıcı ve kültür olmak üzere dört kapsama alanı olduğunu aktarmaktadır. Haber çerçevelerinin içeriği, çeşitli çerçeveleme aygıtları tarafından bildirilen haber öykülerindeki temalardır. Metin öğeleri kelimeler ve görüntüler sayesinde çerçeveleme araçlarından alınan bağlamsal şekillerle birleştirilmektedir. Bu nedenle çerçevelerin, haber hikayesinin haber konusundan ontolojik olarak farklı olduğu düşünülmektedir. Bilişsel açıdan toplum tarafından zaten ön bilgisi bulunan konularda haber çerçeveleri daha verimli bir şekilde işlenmek adına toplumun rutinlerine, siyasi odaklara, haber konusunun bağlantı noktalarına uzanan bir çerçeve kullanılır. Buradaki gündem bilişsel ve kişilerarası iletişim alanlarında da toplum içindeki gruplar tarafından oluşturulan iç çerçeve sürecinde değerlendirilmektedir (D'Angelo, 2002, s. 872-874).

Çerçeveler, hedef kitleleri belirli bir şekilde düşünmeye, hissetmeye ve karar vermeye teşvik eden düşünceleri uyandırarak belirli fikirlerin ortaya çıkmasını sağladığı için çerçeveleme yaklaşımının, şiddet haberleri ile ilişkisi bu noktada ortaya çıkmaktadır. Çerçevelemeyi algılanan gerçekliğin birkaç unsurunu kaldırma ve belirli bir yorumu teşvik etmek için aralarındaki bağlantıyı vurgulayan bir anlatı oluşturma süreci olarak açıklayan Entman (2007, s. 164), çerçevelemenin, aynı zamanda izleyicilerin yorumlarını ve tercihlerini şekillendirmek ve değiştirmek için çalıştığını belirtmektedir.

Druckman' a göre medya çerçeveleri; gelişmekte olan olay şeridinde anlam katılarak, politik tanımların ve yorumların ilave edilerek her gün gerçekliği organize eden bir sistemdir. Standart bir sonuç veren net ölçekler olmasa da bazı çalışmalarda çerçevelerin belli adımlarla oluşturulduğu gözlenmektedir. Öncelikle bir olay veya problem tanımlanır. Bir sonraki adımda kamuoyu görüşünü sağlayabilmek için genel bir görüş sunarken bazı yaklaşımları da izole etmesi gerekmektedir. Bir sonraki adımda çerçeveleyeceği konuda kodlama şeması oluşturur ve kaynak toplar. Örnekler ve kullanılan kelime dizinleri tasarlanan çerçevenin tamamlayıcısıdır. Daha önce yapılan çalışmalarda iki medya çerçevesi incelenmiştir. Bireysellik ve eşitçilik kelimelerinin daha çok kullanıldığı gözlemlenmiştir. Çalışmalarda özellikle eşitlik kavramının vurgulanması nedeniyle, kullanılan kelimelerin hukuksal

anlamda “adalet” ve “yasa altında eşit koruma” gibi yeni ifadeleri ortaya çıkarmıştır (Chong ve Druckman, 2007, s. 106).

Medyanın en sevdiği konulardan biri olan şiddetin, günümüzde özellikle haberler olmak üzere birçok kitle iletişim araçlarında yer aldığı bilinmektedir. Şiddeti medyada bu kadar çekici hale getiren onun ilgi çekici olmasıdır. Cinsellik, savaş, terör ve şiddet olayları medyanın beslediği ana kaynaklardır. Bu içerikleri olan haberlerin veya olayların çerçevelerinde kullanılan kelimeler metin içinde sık sık tekrar edilmekte ve şiddet sahneleri de tekrar tekrar gösterilmektedir. Medya hedef kitlenin ne istediğini bildiğinde bunu özellikle yayınlamaktan kaçınmadığı aşikârdır. Bugün özellikle sosyal medya aracılığıyla açık bir şekilde gösterilen şiddet sahneleri hızlı bir şekilde yayılmaktadır. İzleyici haberler veya sosyal medya araçlarında bir şekilde bu görüntülere maruz kalmaktadır.

Şiddetin terim olarak benzerlik veya farklılık gösterdiği kavramlar vardır. Kelime olarak başka kavramlarla izleyiciye sunulsa bile farklı anlamlar ifade edebilmektedir. (Eşidir ve Bak, 2018, s. 17). “Kadına şiddet” ve “Sağlık çalışanına şiddet” gibi vurgulanan başlıklar kalıplaşmış olarak dilimizde de yerini almaktadır.

3. Yöntem

Bu çalışmada medyada sağlık kurumlarında yaşanan şiddetin sunumu içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. İçerik analizinde kullanılan nitel analiz yöntemi ile çerçevelenen şiddet haberlerinin söylemleri incelenmiştir. Sosyal bilimler alanındaki araştırmalarda en çok kullanılan yöntemlerden bir olan içerik analizi ile ilgili belirgin net bir tanım bulunmamaktadır. Ancak kabul gören en yaygın tanımı Berelson şu şekilde yapar; içerik analizi, iletişimde görünür haldeki içeriklerin nesnel, sistematik ve nicel olarak betimlenmelerine yönelik bir araştırma tekniğidir. Berelson’un içerik analizi ile ilgili yapmış olduğu bu genel tanım, ana temellerini muhafaza etmesine rağmen farklı birçok açıdan değiştirilerek geliştirilmiştir. Son yıllardaki araştırma eğilimi daha çok nitel içerik analizi yönündedir. Mevcut olan iletişim boyutlarını analiz etmek ve buradan mevcut olmayan sosyal gerçeğin belirli boyutları yani kaynak, hedef ve ortama yönelik veriler elde etmek amacıyla, metinlerin içeriklerini belirli kurallar dâhilinde sistemli olarak analiz eden bir yöntemdir. Dil aracılığıyla oluşturulan her türlü iletişim içeriği sözlü, sözsüz, görsel ve yazılı her türlü materyal, içerik analizinin konusunu oluşturmaktadır. Metin üzerine odaklanırken yazılı olmayanları da görsellerden yola çıkarak yazılı bir değerlendirme haline getirmektedir (Gökçe, 2019: 32-33).

Çalışmanın birinci ve ikinci bölümlerinde literatür taramasına yer verilmiş; konuyla ilgili olarak yayımlanmış kitaplar, bilimsel dergilerde yayımlanan makaleler, kamu kurumlarının yaptığı çalışma raporları ve arşivleri ile internet kaynaklarından faydalanılmıştır. Şiddete maruz kalan sağlık

profesyonellerinin haberleştirilişinde kullanılan çerçeveler, üçüncü bölümün konusunu oluşturmaktadır. Nitel içerik analizleri yapılarak sağlık çalışanlarına yönelik şiddet haberlerini, internet gazetelerinin sunuş biçimleri öne çıkartılmıştır. Çerçeveleme yaklaşımı perspektifinden şiddeti ele alan araştırmada, şiddetin izleyiciye nasıl aktarıldığı konuyu oluşturmaktadır.

Çalışmanın amacı, medyada şiddetin görsel ve içerik olarak sunumunu ortaya koymak; özellikle sağlık alanında çalışan sağlık profesyonellerinin maruz kaldığı şiddetin sunum biçimini çerçeveleme yöntemi ile açıklamaktır. Medyada şiddetin görsel ve içerik olarak sunumunu genel çerçevede betimlemek; sağlık alanında maruz kalınan şiddetin medyada sunumu için kullanılan söylem dilini ve haberin nasıl çerçvelendiğini ortaya çıkarmak çalışmanın temel çerçevesini oluşturmaktadır. Çerçeveleme kavramının somut olarak medyada kullanımını da bu çalışmada incelenmiştir. Bir haber ya da olayın izleyiciye sunumu öncesinde hangi aşamalardan geçtiği, neler ekleyip neler çıkarıldığı, hangi konularla bağlandığı, hangi yönünü yansıtıp hangi yönünü gizlediği üzerinde durulmuştur. Son günlerde giderek artan şiddet olgusunun ve özellikle sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin medyada hangi kalıplarla anlatıldığı ve bu anlatım tarzlarının haber kaynaklarına göre değişip, değişmediğini göstermek de bu çalışmada amaçlanmıştır.

Medyada, televizyon programlarında, haberlerde, dizi ve filmlerde her türlü şiddet sunulurken izleyicinin uzak kalması mümkün değildir. Çalışmanın önemi bu alanda şiddetin sunumuna odaklanmasıdır. Medyadaki şiddet haberlerinin, olaylarının ve görüntülerinin nasıl işlenerek topluma yansıtıldığı çalışmada incelenmiştir. Çalışmanın evrenini sağlık alanında çalışanlara yönelik uygulanan şiddet haberleri oluşturmaktadır. Örneklemini ise internette en fazla takip edilen on iki farklı internet haber sitesi oluşturmaktadır. Bu haber sitelerinin, web sayfalarında yayımlanan sağlığa yönelik şiddet içeren haberler örneklem olarak belirlenerek yirmi iki soruluk kodlama cetveli oluşturulmuştur. İnternet sitelerinde yer alan sağlık çalışanlarına yönelik şiddet haberlerinin görselleri ve haber metinleri bu çerçevede incelenmiştir. Toplam 130 haber kodlama cetveli ile taranarak analizleri alınmış, çapraz analizleri yapılmış ve veriler tablolar halinde sunulmuştur. 12 farklı internet haber sitesinden sağlık çalışanına yönelik 130 şiddet haberi, görsel ve metinsel olarak analiz edilmiştir.

Çalışmada 2020 yılında internet haber sitelerinden en çok takip edilen ilk 12 farklı haber sitesi taranarak, sağlık çalışanına yönelik şiddet içeren 130 haber incelenmiştir. İncelenen haber siteleri; www.ensonhaber.com, www.hürriyet.com, www.milliyet.com, www.memurlar.net, www.mynet.com, www.sozcu.com, www.yenisafak.com, www.haberturk.com, www.yeniakit.com, www.sabah.com, www.haberler.com, www.haber7.com'dur. Çalışmada içerik analizi yöntemi dâhilinde oluşturulan sağlık çalışanlarına yönelik şiddet haberleri ile ilgili kategoriler, IBM SPSS 22 programına girilerek Frekans Analizi ve Çapraz Analiz Testi uygulanmıştır. Ayrıca şiddet haberlerinin çeşitli alanlarda

incelenmek amacıyla Chi-Square (Ki-Kare) Testi uygulanmıştır ve ortaya çıkan sonuçlar yorumlanmıştır. Değişkenler arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığı tespit edilmiştir.

4.Bulgular

Araştırma toplam 12 farklı internet haber sitesinden toplam 130 haber analizi yapılmıştır.

Tablo 1. Şiddet Haberlerinin Yer Aldığı İnternet Siteleri

	Frekans	Yüzde
Ensonhaber.com	12	9,2
Hürriyet.com	11	8,5
Milliyet.com	10	7,7
Memurlar.net	13	10,0
Mynet.com	16	12,3
Sözcü.com	11	8,5
Yeni Şafak.com	10	7,7
Habertürk.com	10	7,7
Yeni Akit.com	10	7,7
Sabah.com	10	7,7
Haberler.com	10	7,7
Haber7.com	7	5,4
Toplam	130	100,0

Tablo-1’de sağlık çalışanlarına yönelik şiddet haberlerine yer veren haber sitelerinin frekans yüzdeleri verilmiştir. Farklı haber sitelerinin aynı şiddet olayları için farklı başlık, metin ve görsellerle sunulduğu gözlemlenmiştir. İncelenen internet haber siteleri içerisinde, sağlıkta şiddet haberlerine en çok yer veren haber sitesinin %12,3 ile www.mynet.com olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Şiddet Haberlerinde Fotoğraf-Video Kullanımı

	Frekans	Yüzde
Görsel Var	122	93,8
Görsel Yok	8	6,2
Toplam	130	100,0

Tablo-2’ye bakıldığında haberlerde yer alan görsellerin analizinde fotoğraf ve video kullanımına 122 haberde %93,8 oranı ile başvurulduğu görülmektedir. Yalnızca 8 haberde herhangi bir görsel öğeye rastlanmamıştır. Kullanılan görsel materyaller sadece mağdur veya faile ait fotoğraf ve görüntüler değildir. Bazı haberlerde olayın yaşandığı sağlık kuruluşu veya hastane içindeki birimin fotoğraf ve görüntüleri verilmektedir. Şiddet haberlerinde görsel öğe kullanımının, haberin inandırıcılık boyutu ve mekânsal anlaşılabilirliği bağlamında etkili olduğu söylenebilir.

Tablo 3. Haber Başlığı İfade Biçimi

	Frekans	Yüzde
Olumlu	3	2,3
Olumsuz	105	80,8
Nötr	22	16,9
Toplam	130	100,0

Tablo-3’de sağlık çalışanlarına yönelik şiddet haberlerinde atılan başlıklarda kullanılan ifade biçimlerinin analizi sunulmaktadır. İncelenen başlıklarda 105 haberde %80,8 oranında olumsuz ifadeler birinci sırada yer almaktadır. Nötr başlıklar %16,9 oranı ile ikinci sırada ve olumlu başlıklar sadece %2,3 oranı ile üçüncü sırada gelmektedir. Bütün haberlerde olduğu gibi sağlık çalışanlarına yönelik şiddet haberlerinde de okuyucuda ilk dikkati çeken haber başlıklarıdır. Başlıkların olumsuz ifadeler içermesi okuyucuyu cezbederek haberin tıklanmasını sağlamaktadır. Başlıklarda sıklıkla kullanılan, “darp etti, saldırdı, yaraladı, burnunu kırdı, tekme- tokat dayak, hastanede dehşet” gibi sözcüklerle şiddetin boyutunu ifade eden başlıklar kullanılmaktadır. İncelenen haberlerde yer alan bazı başlıklar olduğu gibi aşağıda verilmektedir:

- *“Sağlık çalışanlarına palalı saldırı güvenlik kamerasında”*
- *“Sağlık çalışanlarına çirkin saldırı! Ölüm tehditleri havada uçtu, kapılar tekmelendi”*
- *“Sağlıkta şiddet sürüyor! İçki şişelerini sağlık çalışanlarına fırlattılar”*
- *“İki doktora tekme tokat dayak”*
- *“Hastanede kadın doktora oksijen tüpüyle saldırı!”*
- *“‘İğne canımı yaktı’ diyerek sağlıkçıyı silahla tehdit edip, dövdü! O anları anlattı”*
- *“Eczanede dehşet! Pompalı tüfekle saldırı düzenledi”*
- *“Hastane savaş alanına döndü. Sağlık çalışanlarına palalı saldırı kamerada”*
- *“Meslektaşını 75 kez bıçaklayarak öldüren doktor: ‘sende onu kullanacak cesaret var mı’”*
- *“Engelli raporu vermeyen doktora bıçakla saldırdı”*
- *“Sakarya’da sağlık çalışanına tekme, tokat ve makaslı saldırı”*
- *“Maske uyarısı yaptığı için darp edilen sağlık çalışanı: şu an sol gözüm görmüyor”*
- *“Hastanede kadın güvenlik görevlisine yumruklu saldırı”*
- *“İzmir’de doktorun boğazını kesen saldırganı 20 yıl hapis cezası verildi”*

Tablo 4. Haberin Anlatı Yapısı

	Frekans	Yüzde
Bilgilendirici	38	29,2
Suçlayıcı	67	51,5
Magazinsel	20	15,4
Dramatik	5	3,8
Toplam	130	100,0

Haberin anlatı yapısı kodlama cetvelinde bilgilendirici, suçlayıcı, magazinsel ve dramatik olmak üzere dört başlıkta kategorize edilmiştir. Tablo-4'deki verilere bakıldığında haberlerin 67'sinde %51,5 oranı ile suçlayıcı, 38'inde %29,2 oranı ile bilgilendirici, 20'sinde %15,4 oranı ile magazinsel, 5'inde %3,8 oranı ile dramatik anlatı yapısıyla sunulduğu görülmektedir. Suçlayıcı haber yapısında faille yönelik hukuki yaptırımların yetersizliğinden ve sağlık çalışanlarının yeterince korunamamasından yakınılmaktadır. 11.09.2020 tarihli www.milliyet.com.tr haber sitesinde yer alan “*Dehşet! Hemşireleri dövdü, hasta yakınıni bıçakladı*” başlıklı haberde, olayın yaşandığı Balıkesir’de Aile Hekimleri Derneği Başkanı tarafından yapılan yazılı açıklamada; sağlık çalışanlarının hakları konusunda çalışmalar yapılması gerektiği vurgulanmaktadır. Benzer birçok haberde sivil toplum kuruluşları ve derneklerden, sağlık kurumu yöneticilerinden yaşanan şiddet olayları ile ilgili kınamalar ve sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin engellenmesine dair hukuki güçlü yaptırımların uygulanmasına dair talepler dile getirilmektedir. Şiddet haberleri zaten olumsuz bir durumu içerirken, bazı anlatımlar hem başlıkları hem haber metinleri ile olayları magazinsel veya dramatik şekilde sunmaktadır. www.mynet.com’un haberinde, ambulansa acil tıp teknisyenini taciz eden şahısın hem sarhoş hem cezaevinden izinli çıkmış olduğunu “*Sağlık çalışanını ambulansa taciz eden kişiden pes dedirten savunma*” başlığını atarak haberi magazinleştirmektedir. Şiddete maruz kalan sağlık çalışanın annesinin veya bir başka yakının da cümlelerine haber içinde yer verilmektedir. Duygusal açıdan etkili olması adına “anne” faktörü kullanılarak haber dramatik şekilde sunulan haber örnekleri gözlemlenmiştir.

SONUÇ

Teknolojinin gelişmesi ile birlikte medyada dijital bir dönem başlamış ve yeni medya kavramı ortaya çıkmıştır. Kitle iletişiminde yeni medyanın avantajları dezavantajları ikileminde hangisinin ağır basacağı ayrı bir araştırma konusudur. Ancak toplum bazında kültürel ve ahlaki değişiklikler, çocuklar, gençler ve yetişkinlerin davranışsal değişimleri üzerinde önemli bir dezavantaj olmaktadır. İnsanlar boş vakitlerini değerlendirmek, çevresinde olup bitenler hakkında bilgi edinmek, haberdar olmak için bulduğu ilk fırsatta medyaya başvurmaktadır. Yer ve zaman kavramını ortadan kaldıran dijitalleşme sonucu toplumsal hareketlerin ve örgütlenmelerin bile medya üzerinden yapıldığı görülmektedir. Medya toplumda var olanı aslında bir ayna gibi yansıtmaktadır ancak bunu kendi yöntemleri ile yapmaktadır. Haberlerle, filmlerle, televizyon programlarıyla, reklamlar ve reality şovlarla sunulan içerikler dikkat

çekici, özendirici ve yönlendirici olmaktadır. Çocukların ve gençlerin rol modeli bugünlerde daha çok medyatik isimlerden oluşmaktadır. Gösterişçi bir hayat yaşama isteği ve benmerkezci bir kişilik oluşumunun temelleri örnek alınan isimlerden kaynaklanmaktadır. Kişiler kendilerini ekranlarda gördüğü örneklerle eşleştirmektedirler. Olumsuz birçok davranış topluma yansırken, bunlardan en büyük sorun haline gelen şiddet her alanda kendini göstermektedir.

Günümüzde medyaya erişim kolaylığı ile internet haber siteleri ile hızlı bir şekilde yayılmaktadır. Haber sitelerinde de okuyucunun dikkatini çekecek konular öne çıkarılırken şiddet içerikli görseller ve metinler kullanılabilir. Her alanda yaşanan şiddet olayları, sağlık hizmeti alanında da oldukça fazla yaşanmaktadır. Sağlık çalışanlarına yönelik şiddet haberleri, bu hizmet alanında yaşanan problemleri de gün yüzüne çıkarmaktadır. Sağlık personellerinin özverili çalışmasına karşın maruz kaldıkları şiddetin her türü kınanırken, yasaların sağlık çalışanlarını yeteri kadar korumadığına vurgu yapılmaktadır. Sağlıkta Şiddet Yasası' nın daha etkin bir şekilde uygulanmasına yönelik talepler dikkat çekmektedir. Haber sitelerinde yer alan sağlık çalışanlarına yönelik şiddet, bütün haber sitelerinde yaşanmaması gereken olaylar bakış açısı ile ortak görüşe hâkim tarafsız bir şekilde sunulmaktadır.

Çerçeveselenen haber başlıklarında %80,8 olumsuz ifadeler kullanılmıştır. Olumlu başlık oranı ise sadece %2,3'tür ve bu haberler www.ensonhaber.com, www.milliyet.com ve www.haberturk.com sitelerindedir. Yapılan analiz sonucu www.ensonhaber.com'da 12 haberin 12'sinde de olumsuz ifadeler içeren haber başlıkları ile şiddet öne çıkarılmıştır. Sağlık çalışanlarına yönelik şiddet haberlerinin %51,5'i suçlayıcı anlatı yapısına sahiptir ve sağlık çalışanlarının haksız yere maruz kaldığı şiddete vurgu yapmaktadır. Haber başlıklarında %80,8 olumsuz ifade biçimleri kullanılmaktadır. Başlığın dikkat çekici ve haberi okumaya teşvik edici olması amacıyla şiddet çağrışımlı kelimeler kullanılmaktadır. Bunu destekleyen görsel materyaller %93,8 oranında kullanılmıştır. Haber başlıklarında ve metinlerinde sıklıkla kullanılan "*dehşet*", "*vahşet*", "*öldüresiye dövdü*", "*tekme tokat dayak*", "*palalı saldırı*", "*ölümle tehdit*" gibi şiddet içeren kelimeler okuyucunun merakını uyandırarak detaylı incelemeye yönlendirmektedir. Buradan öğrenilen şiddetin, bireyselden başlayarak topluma yansıdığı görülmektedir. Şiddet üzerine yapılan araştırmalarda şiddetin karmaşık bir davranış biçimi olduğu; biyolojik, sosyal öğrenme ve zedelenme saldırganlık türünde üç ana teoriye bağlanmıştır. Sosyal öğrenme teorisi diğer sosyal davranışlar gibi şiddetin de öğrenilen bir davranış olduğunu açıklamaktadır. Zedelenme saldırganlık teorisine göre şiddet, önemli beklentilerin gerçekleşmemesi sonucu oluşan bir davranıştır (Serin ve ark., 2015, s. 110). Bu nedenle kullanılan sözcükler ve görsellerin şiddet çağrışımı yapıp yapmadığının yanıtını vermektedir.

Temelde sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin temelinde sadece medyanın etkili olduğu yargısına varılamaz. Ancak medyanın toplumsal yapı üzerinde her alanda etkili olduğu gibi şiddet üzerinde de

etkili olduğu görölmektedir. Medyanın en etkin araçları haberleri diziler, filmler ve reality şovların meydana gelen şiddet olaylarına temel oluşturabilmektedir. Sadece sağlık alanında değil, diğeri hizmet alanlarında, işyerlerinde ve eğitim kurumlarındaki görevlilere yönelik şiddeti de tetiklemektedir.

Çerçeveleme yaklaşımının en önemli parçalarından olan gündem belirleme ile kamuoyunun dikkati şiddete çekilmektedir. Özellikle sağlık çalışanlarına ve kadınlara yönelik artan şiddetin haberlere yansımaları yine şiddete çağrışım yapmaktadır. Bunun yerine şiddetin durdurulmasına yönelik gündem oluşturma ve öne çıkarma kuramları kullanılmalıdır. Haberlerde kullanılan görsel materyallerin, haber metinlerindeki şiddet içerikli ifadelerin kullanımına dikkat edilmeli ve şiddetin bir suç olduğu ve kişinin yaşama hakkına müdahale daha çok ön plana çıkarılmalıdır. Sağlık çalışanlarına yönelik şiddeti önlemek amacıyla 15.04.2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde "*Sağlık Hizmetleri Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*" kabul edilerek kanunlaştırılmıştır. Türk Tabipleri Birliğı bu kanunun bazı eksiklikler içermesine ve yeterli olmamasına rağmen caydırıcı içeriğı ile önemli bir adım atılmış olduğunu savunmaktadır (URL 1). Medyada bu kanunun ve cezaların uygulandığına dair, daha çok haberlerin yer alması sağlıkta şiddetin önüne geçmek için yardımcı olacaktır.

Şiddetin medyaya yansımaları örneğinde, yaşananların olumsuz bir örnek olarak sunulsa da toplum tarafından ilgiyle takip edilmesi için dramatisasyona başvurulmakta ve şiddet gündelik hayata dâhil edilmektedir. Günümüzde sosyal medyanın da yaygın kullanımı ile kişiler buldukları ortamda herhangi bir olayla karşılaştıklarında görüntü kayıtları yaparak haber programlarının ihbar hatlarına gönderebilmekte veya doğrudan kendileri yayın yaparak topluma ulaştırabilmektedir. Bunlar çoğu zaman kadına yönelik şiddet veya taciz, hayvanlara yönelik şiddet veya taciz haberlerini içeren olaylar olabilmektedir. Sürekli karşılaşılan bu şiddet haberlerin ise insanları şiddete karşı duyarsız bir hale getirdiğı ve şiddeti sıradanlaştırdığı ifade edilebilir. Yaşanılan olaylar karşısında verilmesi gereken tepki şiddet içerikli olması gerektiğı toplum içerisinde yaygınlaşan düşünce haline gelebilmektedir.

Toplumsal olarak egosantrik (benmerkezci) hayat tarzına girildiğı bu dönemde, insanın kendisi kadar karşısındaki bireyin de haklarını görmesi gerektiğı bilinci aşılmalıdır. Yaşanılan olaylar karşısında verilmesi gereken tepki şiddet içerikli olması gerektiğı toplum içerisinde yaygınlaşan düşünce haline gelebilmektedir. Sosyolojik boyutlarda incelendiğinde bireyler arasında şiddetin yaygınlaştığı görülebilir. Çalışmada, sağlık çalışanlarına yönelik şiddet olaylarının haberleri analiz edilmiştir. Ancak bugün medyada her alanda ve her tür şiddet olayının yaşandığı görölmektedir. Şiddetin etkisi kolektif bir şekilde yayıldığından, çocukluk döneminden başlayarak yetişkinliğe kadar devam eden bir kişisel özellik taşımaktadır. Kişisel gelişimle birlikte toplumun sosyo-ekonomik yapısı, kültürel seviyesi ve çevresel koşullar da toplumdaki şiddete etki etmektedir.

KAYNAKÇA

- Akalın, K. (2018). Gazetelerdeki Suriyeli Sığınmacı Temsili: Öne Çıkarma Ve Çerçeveleme Yaklaşımları İle İçerik Analizi, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Akmeşe, Z. (2020). Televizyon Ana Haber Bültenlerinde Çerçeveleme: Türk Telekom Reklam Filmi Örneği. *Middle Black Sea Journal of Communication Studies*, 5(1). 37-49.
- Al, B, ve ark. (2012). Sağlık Çalışanlarına Yönelik Artan Şiddet. *The Journal Of Academic Emergency Medicine*. 115-124.
- Atabek, N.,& Uztuğ, F. (1998). Haberlerde Çerçeveleme Ve Öne Çıkarma. *Kurgu Dergisi*. (15). 96-105.
- Ayan, S. (2010). Aile ve Şiddet. Ütopya Yayınevi. Ankara.
- Bulduklu, Y.,& Yeşil, M. M. (2017). Halkla İlişkilerde Çerçeveleme Yaklaşımı. *Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 3(2). 91-104.
- Chong, D.,& Druckman, J. N. (2007) Framing Theory. *Annual Review Of Political Science*. 10. 103-126.
- D'angelo, P. (2002). News Framing As A Multiparadigmatic Research Program: A Response To Entman. *Journal of Communication*. 52. 870-888.
- Duğan, Ö. (2015). Sağlıkta Şiddet Haberlerinin Basına Yansıması. Yayımlanmış Doktora Tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Konya.
- Entman, R. M. (2007). Framing Bias: Media İn The Distribution Of Power. *Journal of Communication*. 57. 163-173.
- Erdoğan, İ. (2008) Haber Çerçeveleme: Kuram Ve Tipoloji. *Marmara İletişim Dergisi*. 13(13). 35-52.
- Eşidir, O.,& Bak, G. (2018). Şiddet Unsuru Olarak Terör Olaylarının Medyada Haberleştirilmesi. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*. 5(7). 13-32.
- Gorp, B.,& Vercruyse, V. T. (2012). Frames And Counter-Frames Giving Meaning To Dementia: A Framing Analysis Of Media Content. *Social Science & Medicine*. 74 (8). 1274-1281.
- Gökçe, O. (2019). Klasik ve Nitel İçerik Analizi Felsefe, Yöntem, Uygulama. Çizgi Kitabevi. Konya.
- Güran, M. S.,& Özarslan,H. (2015) Çerçeveleme Teorisi Ve Toplumsal Hareketler. *Erciyes İletişim Dergisi*. 4 (1). 36-50.
- Kılıç, Ç. (2015). Gündem Belirleme Kuramı Çerçevesinde Siyasal Karar Verme Sürecine Sosyal Medya Etkisinin İncelenmesi. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- Kocacık, F. (2001). Şiddet Olgusu Üzerine. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 2 (1). 1-7.
- Kocadaş, B.,& Özgür, Ö.,& Özbulut, M. (2010). Gençlik ve Şiddet: Toplumsal Alanda Şiddetin Yükselişi. Atatürk Kültür Merkezi. Ankara.
- Kosicki, G.M.,& Pan, Z. (1993). Framing Analysis: An Approach To News Discourse. *Political Communication*. 10. 55-57.
- Kurşun, H. (2017). Medya Ve Şiddet Medyadaki Şiddet Olgusunun Toplumsal Hayata Yansıması Hakkında Niceliksel Araştırma: Gaziantep İl Örneği. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. Maltepe Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- Oskay, Ünsal (1982). XIX. Yüzyıldan Günümüze Kitle İletişimin Kültürel İşlevleri. Ankara: A.Ü. Siyasal Bilimler Fakültesi Yayınevi.
- Özarslan, H. (2007). Çerçeveleme Yaklaşımı Açısından Haber Çerçevesinin İzler Kitle Düşünceleri Üzerindeki Etkisi, Yayımlanmış Doktora Tezi. Selçuk Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Konya.

- Özarslan, H., & Güran, M. S. (2015). İletişim Araştırmalarında Çerçeveleme Paradigması: Son Döneme Ait Bir İnceleme. *Selçuk İletişim Dergisi*. 8 (4). 32-48.
- Palabıyıkoglu, R. (1997). *Medya ve Şiddet*. *Kriz Dergisi*. 5 (2). 123-126.
- Seçgin, L., & Tarı Selçuk, K. (2023). Sanal Ağların Distopyası: Kadına Yönelik Dijital Şiddet. *Dünya İnsan Bilimleri Dergisi*, 2023(1), 203-217. <https://doi.org/10.55543/insan.1110952>
- Scheufele, D. A. (1999). Framing As A Theory Of Media Effects. *Journal Of Communication*. 49. 103-122.
- Serin, H. Ve ark. (2015). Sağlık Çalışanlarına Yönelik Şiddet. *Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi*. 24 (3). 109-113.
- Temizel, H. (2008). Kamuoyu Kuramları Ve Kamuoyu Oluşumunda Kitle İletişim Araçları. *Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi*. 8 (15). 126-146.
- TTB. URL 1- <https://www.ttb.org.tr/865yd2v> (Erişim Tarihi: 13.08.2020).
- Tuncel, Mine (2012). *Toplum Sağlığı ve Şiddet: Medya Üzerine Bir Analiz*. (Editör: Mine Tuncel). Ankara: Sağlık Bakanlığı Sağlığın Geliştirilmesi Genel Müdürlüğü, Ankara: Semih Ofset.
- Vreese, C. H. (2005). News Framing: Theory And Typology. *Information Design Journal&Document Design*. 13. 51-62.
- Yöyen, e. (2017). Şiddet Türleri ve Kişilik Özellikleri. *Yaşam Becerileri Psikolojisi Dergisi*. 1 (1). 35-50.
- Yüksel, E. (2007). Kamuoyu Oluşturma Ve Gündem Belirleme Kavramları Nerede Kesişmekte, Nerede Ayrılmaktadır?. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 7(1). 571-586.

EXTENDED ABSTRACT

With the developing technology, the digital world and new media eras have begun and affected mass communication. New media has created both advantageous and disadvantageous effects on mass communication. However, cultural and moral changes on a society basis have a significant disadvantage on the behavioral changes of children, youth and adults. People generally turn to the media to be informed about current events and to spend their free time. Since digital technology eliminates space and time limitations, it can be seen that even social movements and organizations are carried out through media. Media reflects what exists in society like a mirror, using its own unique methods. In society, the role models of children and young people these days consist mostly of media figures. He imitates the characters presented to him in the media and wants to be like them.

The desire to live a pretentious life and the formation of a self-centered personality originate from exemplary names. People's desire to be like the characters they watch on screens reflects on society in positive or negative ways. Increasing violence in society is one of the negative effects of the media. Today, news in the media spreads rapidly through internet news sites with the ease of instant follow-up. Violent images and texts can be used on news sites while highlighting topics that will attract the attention of the reader. Incidents of violence, which occur in every field, also occur frequently in the field of healthcare.

In this study, the presentation of news about violence against healthcare workers with a framing approach is examined. In the first part of the study, the relationship between media and violence was examined. In the second part, the concept of framing is explained in detail. The emergence of the concept of framing has been explained with the techniques included in the concept of framing. In the third part of the study, analysis was made by scanning internet news sites containing news about healthcare workers. In 2020, a total of 130 news about violence against healthcare workers on 12 different internet news sites were examined. Data analysis was carried out by entering the data into the SPSS 22 program using the content analysis method. 80.8% of the framed news headlines used negative expressions. The positive headline rate is only 2.3%. 51.5% of the news about violence against healthcare workers have an accusatory narrative structure and emphasize the violence that healthcare workers are unfairly exposed to. 80.8% of news headlines use negative expressions.

There are elements that highlight violence in news frames. Words with violent connotations are used in order to make the headline eye-catching and encouraging to read the news. Violent words such as "horror", "savagery", "beaten to death", "kicked and beaten", "attack with a machete", "threat with death", which are frequently used in news headlines and texts, arouse the reader's curiosity and direct them to detailed analysis. It is seen that the violence learned from here reflects on the society, starting from the individual. Research on violence shows that violence is a complex form of behavior; It has been linked to three main theories of aggression: biological, social learning and injury. Social learning theory explains that violence, like other social behaviors, is a learned behavior.

Violent incidents that occur in many health institutions vary depending on the scope of the institution providing service. Among the causes of violent incidents emphasized in the study of Al et al. in *The Journal Of Academic Emergency Medicine*, two more reasons beyond the control of the healthcare worker are explained. In general, the causes of violence in society are the reasons arising from the applied health policies and hospital administrators.

News of violence against healthcare workers also brings to light the problems experienced in this service area. It is believed that the difficulties experienced by healthcare professionals have increased especially during the pandemic period. While all forms of violence that healthcare personnel are exposed to despite their devoted work are condemned, it is emphasized that the laws do not adequately protect healthcare professionals. Violence is highlighted and normalized through news frames. Reorganizing the news frames by highlighting violence prevention instead of event and violence-oriented frames will reflect more positively on society.